

Lausunto yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjausluonnoksesta

SL 26.08.2026 § 110
648/12.00.01/2026

Valmistelija

sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen, puh 0440 555 250

Opetus- ja kulttuuriministeriö (VN/11212/2025) pyytää lausuntoja luonnoksesta yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjauksiksi. Lausuntoaika päättyy 31.8.2026.

Linjausluonnoksen tavoitteena on vahvistaa yrittäjyyskasvatusta ja talousosaamista kaikilla koulutusasteilla varhaiskasvatuksesta korkeakoulutukseen. Linjaukset muodostuvat viidestä suuntaviivasta:

1. Innostamme toiminnan ja kokeilun avulla yrittäjämäiseen toimintatapaan.
2. Tarjoamme joustavia mahdollisuuksia yrittäjyys- ja talousosaamisen edistämiseen.
3. Vahvistamme kasvatuksen ja koulutuksen parissa työskentelevien osaamista pitkäjänteisesti uudella ja päivittyvällä tiedolla.
4. Valmistaudumme ja valmennamme tulevaisuuteen.
5. Työskentelemme kestävän tulevaisuuden puolesta.

Linjausluonnoksessa esitetään suuntaviivoittain tavoitteita ja koulutusastekohtaisia kehittämistoimia. Lisäksi luonnoksessa kuvataan yrittäjyyskasvatusta ja talousosaamista tukevia yhteistyötahoja.

Loviisan kaupungin yrittäjyyskasvatustyöryhmä on käsitellyt linjausluonnosta kokouksessaan 18.8.2026 ja esittänyt näkemyksensä sivistyslautakunnalle lausunnon valmistelua varten.

Opetus- ja kulttuuriministeriön lausuntopyyntö ja yrittäjyyskasvatuksen ja talousosaamisen linjausluonnos ovat pykälän liitteinä.

Esittelijä

Sivistysjohtaja Kirsi Kinnunen

Ehdotus

Sivistyslautakunta päättää antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon sekä tarkastaa pykälän kokouksessa:

Viiden suuntaviivan tarkoituksenmukaisuus ja vaikuttavuus kokonaisuutena

Loviisan kaupunki pitää viittä suuntaviivaa tarkoituksenmukaisina ja ajankohtaisina. Ne muodostavat selkeän kokonaisuuden ja huomioivat yrittäjyys- ja talousosaamisen eri koulutusasteilla.

Linjausten vahvuutena on yrittäjyyskasvatuksen laaja näkökulma. Yrittäjämäiseen toimintatapaan kuuluvat muun muassa aloitteellisuus, luovuus, yhteistyö, ongelmanratkaisu ja vastuunotto. Talousosaaminen puolestaan vahvistaa oppijoiden valmiuksia tehdä vastuullisia taloudellisia valintoja.

Linjausten toteuttamisessa tulee säilyttää riittävä paikallinen liikkumavara ja huomioida koulutuksen järjestäjien erilaiset toimintaympäristöt ja resurssit.

1. Innostamme toiminnan ja kokeilun avulla yrittäjämäiseen toimintatapaan

Suuntaviiva on kannatettava. Toiminnallisuus, kokeileminen, yhdessä tekeminen ja koulun ulkopuolisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen vahvistavat oppijoiden yrittäjämäistä toimintatapaa ja tulevaisuustaitoja.

2. Tarjoamme joustavia mahdollisuuksia yrittäjyys- ja talousosaamisen edistämiseen

Suuntaviiva on kannatettava. Oppijoiden vahvuuksien ja kiinnostuksen kohteiden huomioiminen sekä erilaiset opintopolut ja yhteistyömahdollisuudet tukevat yrittäjyys- ja talousosaamista. Samalla tulee turvata oppijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet.

3. Vahvistamme kasvatuksen ja koulutuksen parissa työskentelevien osaamista

Henkilöstön ajantasainen osaaminen on linjausten toteutumisen kannalta keskeistä. Tarvitaan helposti saavutettavaa täydennyskoulutusta, materiaaleja ja käytännön toimintamalleja. Osaamisen kehittämisessä tulee huomioida myös käytettävissä olevat resurssit.

4. Valmistaudumme ja valmennamme tulevaisuuteen

Suuntaviiva on erittäin ajankohtainen. Erityisen tärkeää on vahvistaa lasten ja nuorten tulevaisuususkkoa, digitaalista osaamista, kriittistä ajattelua, yhteistyötaitoja sekä kykyä toimia muuttuvassa yhteiskunnassa ja työelämässä. Talousosaaminen on tärkeä kansalaistaito.

5. Työskentelemme kestävän tulevaisuuden puolesta

Yrittäjyys- ja talousosaaminen tulee perustellusti yhdistää ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestäväan tulevaisuuteen. Oppijoiden osallisuutta, vastuullisuutta ja ymmärrystä omien valintojen vaikutuksista tulee vahvistaa.

Muut huomiot

Linjausluonnos on kokonaisuutena hyvin valmisteltu. Linjausten tulee olla toteutettavissa osana nykyisiä opetussuunnitelmia, opetusta ja toimintakulttuuria. Niistä ei tulisi muodostua koulutuksen järjestäjille uusia erillisiä suunnittelu-, raportointi- tai hallinnollisia velvoitteita.

Liitteeseen 2 lisättävät organisaatiot

Liitteessä on jo kattavasti valtakunnallisia toimijoita. Luettelon on hyvä säilyä esimerkinomaisena. Lisäksi koulujen ja oppilaitosten tulee voida hyödyntää paikallisia ja alueellisia yrityksiä, yrittäjäyhdistyksiä, järjestöjä ja muita yhteistyökumppaneita.

Pykälä tarkastetaan välittömästi.

Päätös

Sivistyslautakunta päätti antaa opetus- ja kulttuuriministeriölle seuraavan lausunnon:

Viiden suuntaviivan tarkoituksenmukaisuus ja vaikuttavuus kokonaisuutena

Loviisan kaupunki pitää viittä suuntaviivaa tarkoituksenmukaisina ja ajankohtaisina. Ne muodostavat selkeän kokonaisuuden ja huomioivat yrittäjyys- ja talousosaamisen eri koulutusasteilla.

Linjausten vahvuutena on yrittäjyyskasvatuksen laaja näkökulma. Yrittäjämäiseen toimintatapaan kuuluvat muun muassa aloitteellisuus, luovuus, yhteistyö, ongelmanratkaisu ja vastuunotto. Talousosaaminen puolestaan vahvistaa oppijoiden valmiuksia tehdä vastuullisia taloudellisia valintoja.

Linjausten toteuttamisessa tulee säilyttää riittävä paikallinen liikkumavara ja huomioida koulutuksen järjestäjien erilaiset toimintaympäristöt ja resurssit.

1. Innostamme toiminnan ja kokeilun avulla yrittäjämäiseen toimintatapaan

Suuntaviiva on kannatettava. Toiminnallisuus, kokeileminen, yhdessä tekeminen ja koulun ulkopuolisten oppimisympäristöjen hyödyntäminen vahvistavat oppijoiden yrittäjämäistä toimintatapaa ja tulevaisuustaitoja.

2. Tarjoamme joustavia mahdollisuuksia yrittäjyys- ja talousosaamisen edistämiseen

Suuntaviiva on kannatettava. Oppijoiden vahvuuksien ja kiinnostuksen kohteiden huomioiminen sekä erilaiset opintopolut ja yhteistyömahdollisuudet tukevat yrittäjyys- ja talousosaamista. Samalla tulee turvata oppijoiden yhdenvertaiset mahdollisuudet.

3. Vahvistamme kasvatuksen ja koulutuksen parissa työskentelevien osaamista

Henkilöstön ajantasainen osaaminen on linjausten toteutumisen kannalta keskeistä. Tarvitaan helposti saavutettavaa täydennyskoulutusta, materiaaleja ja käytännön toimintamalleja. Osaamisen kehittämisessä tulee huomioida myös käytettävissä olevat resurssit.

4. Valmistaudumme ja valmennamme tulevaisuuteen

Suuntaviiva on erittäin ajankohtainen. Erityisen tärkeää on vahvistaa lasten ja nuorten tulevaisuususkkoa, digitaalista osaamista, kriittistä ajattelua, yhteistyötaitoja sekä kykyä toimia muuttuvassa yhteiskunnassa ja työelämässä. Talousosaaminen on tärkeä kansalaistaito.

5. Työskentelemme kestävän tulevaisuuden puolesta

Yrittäjyys- ja talousosaaminen tulee perustellusti yhdistää ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävään tulevaisuuteen. Oppijoiden osallisuutta, vastuullisuutta ja ymmärrystä omien valintojen vaikutuksista tulee vahvistaa.

Muut huomiot

Linjausluonnos on kokonaisuutena hyvin valmisteltu. Linjausten tulee olla toteutettavissa osana nykyisiä opetussuunnitelmia, opetusta ja toimintakulttuuria. Niistä ei tulisi muodostua koulutuksen järjestäjille uusia erillisiä suunnittelu-, raportointi- tai hallinnollisia velvoitteita.

Liitteeseen 2 lisättävät organisaatiot

Liitteessä on jo kattavasti valtakunnallisia toimijoita. Luettelon on hyvä säilyä esimerkinomaisena. Lisäksi koulujen ja oppilaitosten tulee voida hyödyntää paikallisia ja alueellisia yrityksiä, yrittäjähdistyksiä, järjestöjä ja

muita yhteistyökumppaneita.

Pykälä tarkastettiin välittömästi.